

Szófajkereső feladatlap

Keresd ki a szövegből a megadott szófajú valamint az összetett szavakat, és írd le őket. Ha egy szó többször előfordul a szövegben, azt jelölheted az első előfordulásakor leírt szó melletti vonalakkal, de mindenképpen szerepeljen az általad leírt listában.

A szófajok mellett láthatod azok előfordulásának számát; ennyit kell neked is megtalálnod majd a szövegben. Ügyelj az igekötős igék igekötőire, ha azok nincsenek egybeírva az igével! Az igenevek esetében jól láthatóan különítsd el az egyes igenévtípusokat és azok altípusait is a tanult rendszer szerint.

1.	Igenevek: 26 Névmások: 52
2.	Igék: 49
3.	Melléknevek: 37 Számnevek: 13
4.	Főnevek: 126
5.	Összetett szavak: 25

Az ismeretközlésnek szinte kötelező tárgyilagossága a természettudományokban nehezen fér össze a személyes élményekkel. Elmondtam én is sokszor, milyennek látta a világot az öntudatra ébredő ember, mint alkotta meg hamis világképét, naiv elképzeléseit a világ teremtéséről, és hogyan népesítette be az eget csillagistennel. Szóltam a rég elhagyott, emberre szabott világképekről, cáfoltam a mindenben célszerűséget kereső törekvéseket, elítéltem a valóságtól eltérő, tekintéllyel fenntartott dogmákat, amelyek a megismerést tévutakra sikkatták. Szóltam sokszor a máról, a kor szellemi zűrzavaráról, amelyben babona, misztikum és a modern gondolatok szinte kibogozhatatlanul, de békességben megférnek egymással. Ítéletet mondtam azok fölött, akik szemléletükben megmaradtak a múltban.

A vallomás arra készlet, hogy magamat lássam barlanglakó ősemben, aki égi jeladást szimatolt az égen átsuhanó hullócsillagokban. Felnőtt fejjel visszaemlékezve ifjúkorunkra, idegenné válik sok lelkesítő álmunk és vágyunk. Szeretnénk emlékezetünkben is kitörölni tévedéseinket és kamaszos nekibuzdulásainkat, talán éppen azokat, amelyek a legtöbb emberben közösek.

A múltbeli önmagunk megtagadása pedig talán éppen azoktól választ el bennünket, akik a mi akkori lelkesedésünkkel ma keresik a helyüket a világban.

És amikor mindezeket elgondolkoztam, arra jöttem rá, hogy az emberiség hosszú szellemi fejlődése, a több ezer év alatt ugyanolyan a buktatókon át jutott el a máig, amelyek az egyén értelmi fejlődésének útján is ott rejtőztek.

Biológiai szervezetünk megszakítatlan folytatása az első élő sejtnek. Nagy vonásokban ezt a milliárd éves fejlődést ismétli meg sűrítve a kilenchnapos magzati fejlődésünk. Elgondolkodtató viszont, hogy elődeink ismereteiből, élményeiből, kudarcainak tanulságaiból semmit nem hozunk magunkkal, legfeljebb hajlamok formájában. Az emberiség megismerésének útját magunknak kell újra végigjárjunk. Ezért nehéz sokszor eljutni a máig, ezért ragadhatunk meg az emberiség rég elhagyott szemléleti formáinál.

Figyeltem tehát a kultúrtörténetet. Így találkoztam Galileivel, akinek küzdelmes életében sok olyan belső problémára ismertem, amelyekkel nekem is meg kellett küzdenem. Galilei új világát egy szemüveglencséből készült egyszerű távcső tárta fel. Az ő példája buzdított arra, hogy távcsövet adjak minél több ember kezébe. Életcéllal tűztem magam elé, hogy legalább a felnövekvő ifjúságunk lásson meg annyit az égből, amennyinek látása Galileit az új fizika és csillagászat megteremtésére ösztönözte.

Talán több távcsövet adtam az emberek kezébe, mint a csillagászat történet nagy távcsőépítői. Abban reménykedtem, hogy az emberekben minden célzatos vagy tárgyilagossá magyarázat nélkül is elindul egy folyamat, egy gondolatsor, mely feleletre váró kérdéseket szül. Sok-sok ezer levél győzött meg arról, hogy helyes utat választottam.

Életem megőrzendő örömei közé tartoznak azok az írások, amelyekben általános iskolás gyerekek írják, hogy életüknek legboldogabb óráit élték át, amikor a maguk által barkácsolt távcsővel meglátták a Hold hegyeit, a Jupiter holdjait és a Szaturnusz gyűrűjét. És jóleső elégtétel az, amikor ugyanezt egy hetvenéves ember írja, aki egy életen át dédelgetett vágyát elégítheti ki.